



# СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

<b>Факультет</b>	Інформаційних технологій та кібербезпеки
<b>Кафедра</b>	Кібербезпеки та технічного захисту інформації
<b>Статус навчальної дисципліни</b>	Вибіркова компонента освітніх програм першого (бакалаврський) рівня вищої освіти
<b>Рекомендовано для спеціальностей</b>	Для всіх ОПІ запроваджених ДУІТЗ
<b>Форма навчання</b>	Денна, заочна

## Викладачі

Корчинський Володимир Вікторович  
[vladkorchin@ukr.net](mailto:vladkorchin@ukr.net)



Професор кафедри кібербезпеки та технічного захисту інформації, доктор технічних наук, професор

## Загальна інформація про дисципліну

### Анотація до дисципліни

Дисципліна «Забезпечення кібербезпеки у Збройних Силах України» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує, відповідно до свого предмету, знання з таких освітніх і наукових галузей: фізика», програмування, іноземна фахова мова, комп'ютерні технології, комп'ютерні мережі, теорія інформації та кодування, законодавство в області інформаційної безпеки, методи та засоби захисту інформації.  
Предметом навчання дисципліни є формування у здобувачів системи знань щодо становлення та розвиток кібербезпеки у ЗСУ, механізмів управління безпекою процесів взаємодії користувачів з системами і ресурсами у

	ЗСУ, особливістю застосування заводо захищених систем радіозв'язку, які забезпечують захист інформації на різних рівнях моделі OSI в умовах радіоелектронного конфлікту. Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття теоретичних та практичних знань, необхідних майбутнім фахівцям в галузі військової кібербезпеки, щодо механізмів управління безпекою процесів взаємодії користувачів з системами і ресурсами та застосування заводо захищених систем радіозв'язку у ЗСУ.
<b>Мета дисципліни</b>	формування у студентів теоретичних та практичних знань, необхідних майбутнім фахівцям в галузі військової кібербезпеки, щодо механізмів управління безпекою процесів взаємодії користувачів з системами і ресурсами та застосування заводо захищених систем радіозв'язку у ЗСУ.
<b>Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна</b>	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми за професійним спрямуванням. Здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних методів і моделей інформаційної та/або кібербезпеки.
<b>Результати навчання</b>	реалізовувати заходи з протидії отриманню несанкціонованого доступу до інформаційних ресурсів і процесів в інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних (автоматизованих) системах.
<b>Обсяг дисципліни</b>	Загальний обсяг дисципліни 6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин)
<b>Форма підсумкового контролю</b>	Залік
<b>Терміни викладання дисципліни</b>	Відповідно до розкладу занять вибіркового компонент освітньої програми

### Програма дисципліни

<b>Тема 1.</b>	<b><i>Кібербезпека як важлива складова всієї системи захисту держави</i></b> Огляд проблеми, основні поняття та терміни: кібербезпека, кіберзброя та інше. Роль кібербезпеки в системі захисту держави. Кібернетичні операції в умовах введення гібридної війни. Аналіз наслідки кібератак. Заходи щодо реалізації Концепції кібербезпеки.
<b>Тема 2.</b>	<b><i>Правила інформаційної та кібернетичної безпеки в зоні проведення ООС</i></b> Рекомендації з кібернетичної безпеки. Рекомендації щодо використання мобільних телефонів та радіостанцій. Правила поведінки в соціальних мережах.
<b>Тема 3.</b>	<b><i>Кіберзагрози та рекомендації щодо захисту даних</i></b> Інформаційно-телекомунікаційні системи у ЗСУ. Захист персональних даних. Фішинг. Безпека доступу до мережі Інтернет. Супутниковий зв'язок. Бездротовий доступ.
<b>Тема 4.</b>	<b><i>Аспекти кіберзагроз</i></b> Соціальні мережі. Мобільні телефони. Електронна пошта. Комп'ютерні віруси. Носії інформації.
<b>Тема 5.</b>	<b><i>Кібератаки російської федерації</i></b> Важливість кібернетичної безпеки для незалежної держави. Направленість кібератак з боку російської федерації. Указ Президента України «Про

	Стратегію кібербезпеки України».
<b>Тема 6.</b>	<b><i>Мобільні віруси. Виявлення та протидія</i></b> Загрози використання та безпека мобільних пристроїв. Типові шляхи розповсюдження вірусів. Як відрізнити віруси від звичайних програм. Захист смартфонів від вірусів.
<b>Тема 7.</b>	<b><i>Захист інформації в системах обміну даними</i></b> Електронні засоби обміну даними у ЗСУ. Використання захищених систем обміну у ЗСУ. Використання захищених систем обміну у ЗСУ. Основні методи захисту інформації.
<b>Тема 8.</b>	<b><i>Аналіз можливостей радіотехнічної розвідки і радіоелектронного придушення</i></b> Аналіз розвідзахищеності мереж пакетного радіозв'язку. Аналіз засобів радіотехнічної розвідки. Аналіз засобів радіопридушення. Аналіз технічного оснащення складу та тактико-технічних можливостей підрозділів радіорозвідки та РЕБ (США та військами НАТО).
<b>Тема 9.</b>	<b><i>Методика протидії соціальному інжинірингу на об'єктах інформаційної діяльності</i></b> Основні поняття. Теоретичні основи дослідження соціального інжинірингу. Методика дослідження. Результати дослідження. Перспективи подальших досліджень.
<b>Тема 10.</b>	<b><i>Перехоплення радіосигналів малогабаритними засобами радіотехнічної розвідки.</i></b> Різновиди SDR приймачів, їх переваги та недоліки. Тактико-технічні характеристики SDR приймачів. Інтерфейс програмного забезпечення SDR приймачів та принцип пошуку радіосигналів.

## Список рекомендованих джерел

1. Shon Harris, F., & Maymi, F. (2021). CISSP All-in-One Exam Guide. McGraw Hill.
2. Корчинський В.В. Методичний посібник до лекційних занять з дисципліни «Забезпечення кібербезпеки у Збройних Силах України» – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2020.
3. Практикум до практичних робіт з дисципліни «Забезпечення кібербезпеки у Збройних Силах України». Корчинський В.В. ДУІТЗ, 2022 р.
4. Кононович В.Г., Гладиш С.В. Технічна експлуатація систем захисту інформації телекомунікаційних мереж загального користування. Частина 4: навч. посіб. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2009.
5. Захарченко М.В., Кононович В.Г., Кільдішев В.Й., Голев Д.В. Інформаційна безпека інформаційно-комунікаційних систем. Частина 1: лаб. практик. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011.
6. Богущ В.М., Юдін О.К. Інформаційна безпека держави. Навчальний посібник – К.: «МК-Прес», - 2005. – 432 с.

## Інформація про консультації

Індивідуальні та колективні консультації проводяться в час, визначений за попередньою домовленістю з викладачем через засоби зв'язку.

### Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		<p><i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну до 60 балів, за результати індивідуального завдання – до 40 балів.</i></p> <p>При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів вищої освіти за різними системами</p>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

### Політика опанування дисципліни

#### Відвідування:

Відвідування та відпрацювання пропущених занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин, які підтверджується документально. За такої умови навчання може відбуватися в режимі он-лайн за погодженням із деканатом.

#### Дотримання принципів академічної доброчесності:

Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі «Положення про академічну доброчесність» в університеті. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями, під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.

#### Умови зарахування пропущених занять:

Відпрацювання пропущених занять проходять в дні згідно графіку консультацій викладачів кафедри.